

TÜRKİYE POTANSİYEL KARAVAN ALANLARI SAHA TESPİT ÇALIŞMASI BİLGİ NOTU

1. Türkiye'nin Karavan Turizmi Potansiyeli

Ülkemiz sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihi değerler ile önemli bir turizm potansiyeli barındırmakta ve çeşitli türlerdeki turizm tesisleriyle bu potansiyelini kullanmaktadır. Turizm tesisleri kapasite yönünden incelendiğinde Antalya, İstanbul, Muğla, Aydın ve İzmir'de yoğunlaşma olduğu görülmektedir. Yoğunlaşmanın sadece belirli bir bölgede sınırlı olması doğal, kültürel ve tarihi değerlerin fazla olmasının yanı sıra bu illerde turizm trendlerinin günümüze kadar deniz, kum ve güneş (İstanbul hariç) ağırlıklı ilerlemesinden kaynaklanmaktadır.

Dünya genelinde yaşanan turizm trendleri değişimleri incelendiğinde turizm amaçlı seyahat etme amacının zaman içinde değiştiği görülmektedir. Deniz, kum ve güneş motivasyonunun yerini deneyim odaklı turistik faaliyetlere bıraktığı görülmektedir. Bunlar çadır kampçılığı, doğa yürüyüşleri, hafif zorlu veya zorlu macera faaliyetleri, gastronomi, kültürel turlar vb. olarak sıralanabilir. Deneyim odaklı faaliyetler için tur organizasyonları halen çok yaygın değildir. Bu faaliyetler için bireysel planlama yapılmaktadır. Turizm faaliyetine dâhil olan kişiler bireysel olarak toplu taşıma araçları ya da özel taşıtları ile yolculuk yapmaktadır. Bahsi geçen özel taşıtlar otomobil ya da karavan olabilmektedir. Bu durumdan, kamp ve karavan turizminin deneyim odaklı turizm faaliyetleri ile bağlantılı olduğu anlaşılmaktadır.

Ülkemizde kamp ve karavan faaliyetlerinde çatı sivil toplum kuruluşu olarak faaliyet gösteren Ulusal Kamp ve Karavan Federasyonu (UKKF) ile yapılan görüşmelerde Avrupa ülkeleri ile kıyaslandığında Türkiye'nin turizm değerlerinin önemli bir potansiyele sahip olduğu ancak kamp ve karavan turizmi için fiziki ve hizmet altyapısının geliştirilmeye muhtaç olduğu belirtilmektedir. Altyapının gelişmesi durumunda Türkiye'nin Avrupalı karavan kullanıcıları tarafından tercih edilebilecek destinasyonlara sahip olduğu vurgulanmaktadır. Kamp ve karavan alanları altyapısının gelişmiş olduğu Avrupa'daki alanlar incelendiğinde bir karavan kullanıcısının tüm ihtiyaçlarını giderebildiği ve kaliteli zaman geçirebildiği görülmektedir.

Ülkemizin sahip olduğu turizm değerlerini daha iyi değerlendirebilmek ve yeni gelir imkânları oluşturabilmek için kamp ve karavan turizmi için gerekli fiziki ve hizmet altyapısı imkânlarının geliştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Söz konusu sürecin ilk adımı destinasyonlarımızdaki kaynak değerleri ile bağlantılı olmak üzere potansiyel taşıyan alanların tespit edilmesi ve bunlara ilişkin standartların belirlenerek gerekli önlemlerin alınması olmalıdır.

2. COVID-19 Salgını Sonrası Değişen Turizm Trendleri

Dünya genelinde etkili olan ve birçok alanda tüketici davranışlarının değişmesini tetikleyen Covid-19 salgınının kamping tesislerine olan talebi arttığı anlaşılmaktadır. Her şey dahil sistemde kalabalık tesislerde tatil yapmak yerine özellikle yoğunluğun az olduğu doğal alanlar başta olmak üzere kamping, butik otel ve pansiyon tarzı tesislerde zaman geçirme isteği artmıştır. Kamp ve karavan alanlarına olan talebin artması turizm trendini belirleyeceğinden hizmet arzının artırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

3. Saha Tespit Çalışmasının Amacı ve Yöntemi

Tespit çalışması ile ülkemizde yer alan turizm unsurlarının yoğunlaştığı alanlar ile etkileşim gösterebilecek potansiyel karavan alanlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Ajansımız, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından karavan turizmi için koordinatör ajans seçilmiştir. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZZKA), Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı (BAKKA) ve UKKF iş birliği ile TR82 ve TR81 bölgelerinde saha tespit çalışmaları

T.C.
KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
GENEL SEKRETERLİK

gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda bölgemiz için TR82 Bölgesi Karavan Turizmi Saha Tespit Raporu hazırlanmıştır. Saha tespit çalışmalarının Türkiye geneline yaygınlaştırılabilmesi adına TR82 Bölgesi için uygulanan yöntemden yola çıkılarak karavan alanlarının tespiti için kriterler belirlenmiştir. Söz konusu kriterler **mülkiyet sahibi motivasyonu, çevredeki turizm unsurlarının özgünlüğü, arazinin uygunluğu, iklim uygunluğu, ulaşım kolaylığı**dir. Potansiyel alanlar tespit edilirken kriterlerin yanı sıra alanların **turizm unsurlarına yakın olması da dikkate alınmıştır**.

Çalışması yapılan her bir alan için,

- Alan mülkiyetine ve kullanım hakkına sahip paydaş(lar),
- Karavan kamp alanı veya karavan park alanı olarak uygunluğu,
- Alan çevresindeki turizm unsurları, çevredeki aktiviteler ve çevredeki yöresel ürünler/pazarlar,
- Konseptler: doğa, kültür, deniz, sağlık. Her alana ilişkin en fazla 2 adet konsept belirlenmiştir. Doğa, kültür ve deniz öne çıkmaktadır. Sağlık konseptine uygun sadece 2 alan tespit edilmiştir.

Tespit edilenler içinden hali hazırda altyapıya sahip olanları park4night ve campercontact platformlarına ilgili kalkınma ajansı tarafından tanımlanmaktadır. Planlanan alanlara yönelik yatırım yapılması durumunda yine ilgili kalkınma ajansı tarafından veri güncellemesi yapılacaktır.

4. Karavan Alanlarına İlişkin Kriterler

UKKF Kamping Standartları Yönetmeliği baz alınarak hazırlanan karavan alanları kriter listesi Tablo 1'de yer almaktadır. Kriterler belirlenirken kamp ve karavan alanlarının belirli bir kalite düzeyinde olması ve basit ekolojik uygulamaları içermesi sağlanmıştır.

Tablo 1: Karavan Alanları Kriter Listesi

	Kriter	Açıklama	Karavan Park Alanı ¹	Karavan Kamp Alanı ²
1	Drenajlı düz zemin ve ağaçlandırma	Tozsuz zemin, tercihen çim veya çim karosu döşeli	✓	✓
2	Karavan ünitesi	En az 80 metre kare kullanım alanı ve karavanlar arası en az 6 metre mesafe. XXL boyutta karavan için 1 adet en az 100 metrekare kullanım alanlı ünite.	✓	✓
3	Güvenlik	Çit ile çevreden tecrit, gece ışıklandırması, yüksek GSM sinyal seviyesi, güvenlik kamerası, sağlık hizmetlerine yakınlık	✓	✓
4	Su	Karavanların su depolarını doldurabilmek için çeşme, mümkünse yağmur suyu hasadı ile toplanan	✓	✓
5	Elektrik	Karavan içi aküleri şarj etmek ya da normal elektrik ihtiyaçlarını karşılamak için, mümkünse kapalı devre yenilenebilir enerji kaynağı ile üretilen	✓	✓
6	Atık Su Boşaltma Sistemi	Duş ve lavabo suyu boşaltmak için uygun alan, mümkünse gri suyun kullanımı uygulamaları yapılmalıdır, değilse kanalizasyon şebekesine bağlanmalıdır.	✓	✓
7	Tuvalet Boşaltma Sistemi	Kaset ve/veya depolu sistemler için uygun boşaltma alanı, kompost tuvalet uygulamaları yapılmalıdır ya da kanalizasyon şebekesine bağlanmalıdır.	✓	✓
8	Tuvalet	10 kişi başına 1 erkek, 1 kadın tuvaleti	✓	✓
9	Duş	10 kişi başına 1 erkek, 1 kadın duşu, mümkünse 1 evcil hayvan duşu	✓	✓
10	Çöp	Mümkünse sıfır atık yönetmeliğine uygun	✓	✓
11	Çöplerin düzenli toplanması ve bakımların düzenli yapılması	-	.	✓
12	Mutfak	Her 10 kişi başına bir ocak ve bulaşık makinesi	.	✓
13	Çamaşır Yıkama ve Kurutma Alanları	-	.	✓
14	İdari bina	Ahşap kaplama ya da ahşap bina, resepsiyon, yönetici odası, tıbbi müdahale odası, ecza dolabı	.	✓
15	Tüm alanın aydınlatması	-	.	✓
16	Sabit telefon ve kablosuz internet	-	.	✓
17	Kamp alanı trafik kuralları olması	-	.	✓

¹ Karavan parkları genellikle 1 veya 2 geceleme yapılan, en temel ihtiyaçların (Temiz su, WC, elektrik, atık su boşaltma vb.) karşılanabildiği alanlar. (TR82 Bölgesi Karavan Turizmi Saha Tespit Raporu, 2021)

² Park alanlarının hizmetlerine ek olarak mutfak, çamaşır odası vb. hizmetler sunan ortalama 1 hafta kalınan, çevresinde ve kamp alanı içerisinde çeşitli sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler barındıran alanlar. (TR82 Bölgesi Karavan Turizmi Saha Tespit Raporu, 2021)

5. Saha Tespit Çalışması Gerçekleştirilen Alanların Harita Üzerinde Gösterimi

Kriter listesi dikkate alınarak yapılan saha tespit çalışmaları sonucunda Ülke genelinde ilk etapta belirlenen alanlar Harita 1'de gösterilmektedir. Haritada, karavan park alanları "P" harfiyle, karavan kamp alanları "motokaravan" simgesiyle gösterilmiştir. Yeşil renkli gösterimler alanın doğa konseptli, turuncu renkli gösterimler kültür konseptli, mavi renkli gösterimler deniz konseptli, lacivert renkli gösterimler ise sağlık konseptli olduğunu göstermektedir.

Harita 1: Türkiye Potansiyel Karavan Alanları

Harita bağlantısı:

<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1aYbQ1hSHNKfxjqjZR-7h4do13d1p56vA&usp=sharing>

Harita 1'de gösterilen karavan alanları hakkında detaylı bilgi excel dosyasında yer almaktadır.

6. Kurumlar Arası İş Birliği

Türkiye’de karavan turizminin geliştirilebilmesi, gerekli altyapının tesisi, kaynakların etkin kullanımı ve ulusal/uluslararası tanıtım yapılabilmesi birçok kurum ve kuruluşun iş birliği içerisinde hareket etmesi ile mümkün olacaktır. Karavan turizmi ile ilgili olduğu değerlendirilen kurum ve kuruluşlar ile olası iş birliği konuları Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2: İş Birliği İçinde Olunacak Kurum Listesi

İş Birliği İçinde Olunacak Kurum	İşbirliği Nedeni
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Millet Bahçelerinde karavan alanlarının desteklenmesi
Kültür ve Turizm Bakanlığı	- Kamping işletmelerinin kurulumun desteklenmesi ve teşviki - Kurum ve kuruluşlara proje desteği - Uluslararası tanıtım, fuar katılımı vb. (Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı)
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Proje desteği, yatırım promosyonu, iş birliği ve tanıtım (Kalkınma Ajansları ve Bölge Kalkınma İdareleri)
Tarım ve Orman Bakanlığı	- Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü uhdesinde kalan alanların uzun devreli gelişme planlarında dikkate alınması - Orman Genel Müdürlüğü uhdesinde kalan alanların A tipi mesire alanına dönüştürülebilmesi
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	Tespit edilen alanların kamu yatırım programında dikkate alınması
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	Belediyelerin mülkiyetinde olan alanların geliştirilebilmesi
Türkiye Belediyeler Birliği	Belediyelerin mülkiyetinde olan alanların geliştirilebilmesi
İller İdaresi Genel Müdürlüğü	İl Özel İdarelerinin mülkiyetinde olan alanların geliştirilebilmesi
Ulusal Kamp ve Karavan Federasyonu	İş birliği fırsatları ve koordinasyon, uluslararası STK’lar ile iş birliği
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)	Tespit edilen alanların özel sektöre tanıtımı ve yatırım imkanları, kamu eliyle yapılan alanlarının özel sektör tarafından işletmesine yönelik tanıtım
İş dünyası dernekleri	Yatırım promosyonu faaliyetleri